

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

4.1. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

4.1.1 Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը և աշխարհագրությունը.

Ըստ ստացված օպերատիվ տվյալների, ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2006թ. հունվար-հունիսին, ընթացիկ գներով, կազմել է 614867.9 մլն. դրամ կամ 1388.9 մլն. ԱՄՆ դոլար (հետայսու՝ դոլար), այդ թվում՝ ապրանքների արտահանումը՝ 193311.4 մլն. դրամ (ՖՕԲ գնով) կամ 437.7 մլն. դոլար և ներմուծումը՝ 421556.5 մլն. դրամ (ՍԻՖ գնով) կամ 951.2 մլն. դոլար: Արտաքին առևտրի հաշվեկշիռը բացասական է 228245.1 մլն.դրամով (513.5 մլն. դոլարով), իսկ առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների՝ 215606.3 մլն. դրամով (484.5 մլն. դոլարով): Ըստ նախնական տվյալների 2006թ. հունվար-հունիսին արտաքին առևտրի հաշվեկշիռը (արտահանումը և ներմուծումը հաշվարկված ՖՕԲ գներով) կազմել է 394.6 մլն. դոլար:

ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության և առևտրի հաշվեկշռի ցուցանիշներն ըստ առանձին երկրների, 2005-2006թթ. հունվար-հունիսին

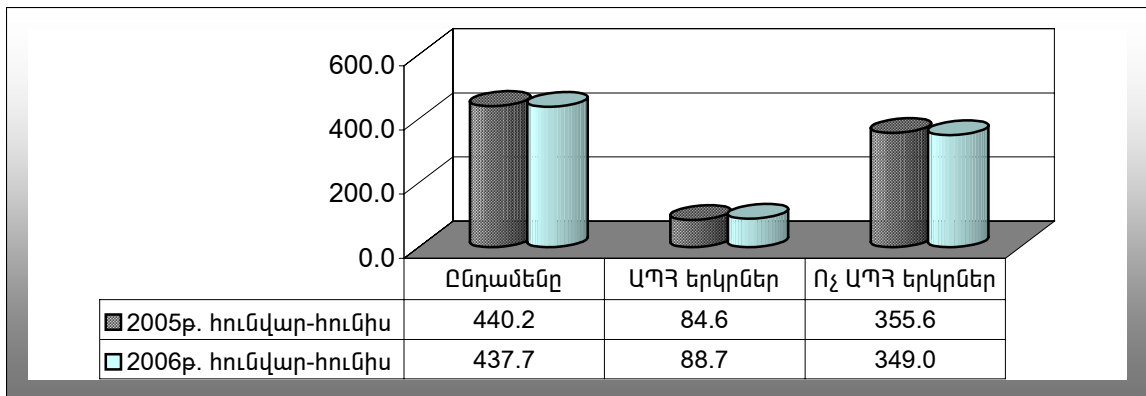
(հազ. դոլար)

	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրի հաշվեկշիռ			
	2005թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	2006թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	2006թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	1233360.3	100.0	1388863.0	100.0	112.6	-352933.2	100.0	-513549.0	100.0
որից՝									
ԱՊՐ ԵՐԿՐՆԵՐ	313987.5	25.5	398311.1	28.7	126.9	-144867.8	41.0	-221034.3	43.0
այդ թվում՝									
Ռուսաստանի Դաշնություն	151551.6	12.3	180243.0	13.0	118.9	-51836.6	14.7	-85999.7	16.7
Վրաստան	31112.0	2.5	43961.5	3.2	141.3	17970.9	-5.1	10158.8	-2.0
Ուկրաինա	65081.5	5.3	88560.6	6.4	136.1	-53101.4	15.0	-72538.1	14.1
Թուրքմենստան	50639.1	4.1	67904.6	4.9	134.1	-49823.5	14.1	-65931.8	12.8
Ղազախստան	1869.1	0.2	3284.0	0.2	175.7	1082.6	-0.3	1533.5	-0.3
Բելառուս	7577.2	0.6	10984.3	0.8	145.0	-5933.6	1.7	-8311.6	1.6
ԱՊՐ այլ երկրներ	6157.1	0.5	3373.3	0.2	54.8	-3226.1	0.9	54.6	0.0
ՈՉ ԱՊՐ ԵՐԿՐՆԵՐ	919372.8	74.5	990552.0	71.3	107.7	-208065.4	59.0	-292514.6	57.0
այդ թվում՝									
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	432737.7	35.1	496118.6	35.7	114.6	-10878.8	3.1	-43329.3	8.4
այդ թվում՝									
Ավստրիա	4245.5	0.3	10797.8	0.8	254.3	-1677.0	0.5	-6947.6	1.4
Բելգիա	146472.3	11.9	122217.6	8.8	83.4	-16501.0	4.7	-6372.6	1.2
Ֆինլանդիա	2994.2	0.2	3913.5	0.3	130.7	-1837.5	0.5	-262.2	0.1
Ֆրանսիա	16613.7	1.3	25319.9	1.8	152.4	-15000.8	4.3	-22243.2	4.3
Գերմանիա	126081.8	10.2	138628.2	10.0	110.0	27904.5	-7.9	9726.5	-1.9
Հունաստան	9469.2	0.8	24510.4	1.8	258.8	-8969.8	2.5	-23830.1	4.6
Իտալիա	38476.2	3.1	55651.6	4.0	144.6	-12835.2	3.6	-26801.2	5.2
Լյուքսեմբուրգ	2011.5	0.2	1601.4	0.1	79.6	-872.9	0.2	-293.8	0.1
Նիդերլանդներ	54299.5	4.4	70009.7	5.0	128.9	44657.3	-12.7	57090.9	-11.1
Մեծ Բրիտանիա	5027.6	0.4	8311.3	0.6	165.3	-4952.0	1.4	-5078.3	1.0
Իսպանիա	4017.8	0.3	6017.9	0.4	149.8	-4015.1	1.1	-2859.1	0.6
Կիպրոս	1648.1	0.1	468.3	0.0	28.4	633.0	-0.2	-426.5	0.1
Չեխիա	2265.4	0.2	4430.7	0.3	195.6	-2224.5	0.6	-4038.1	0.8
Լեհաստան	6497.1	0.5	9907.6	0.7	152.5	-6492.2	1.8	-66.0	0.0
Սլովակիա	1437.0	0.1	1417.2	0.1	98.6	-1433.4	0.4	-1417.2	0.3
ԵՄ այլ երկրներ	11180.8	0.9	12915.5	0.9	115.5	-7262.2	2.1	-9510.9	1.9

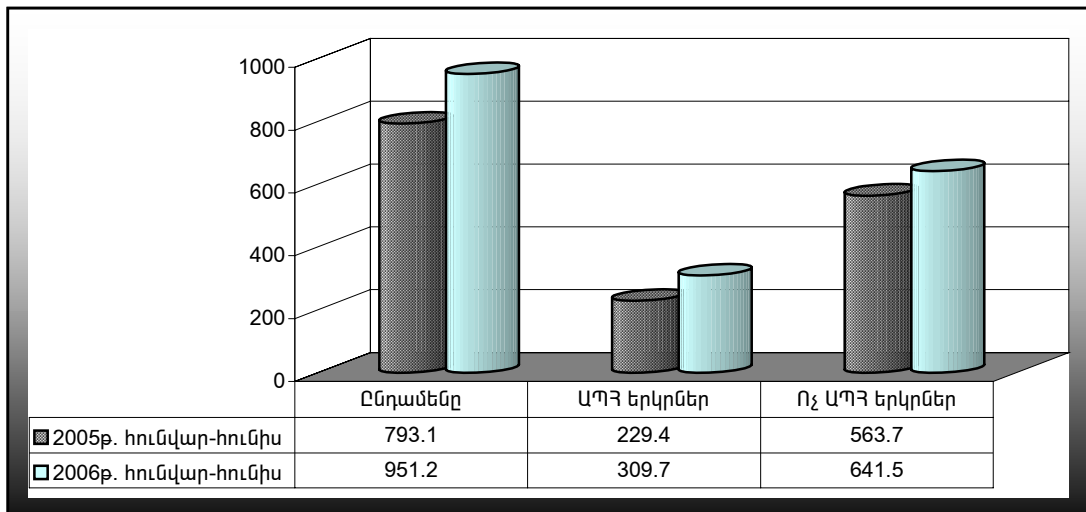
	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրի հաշվեկշիռ			
	2005թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	2006թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%	2006թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը,%
Այլ երկրներ	486635.0	39.5	494433.3	35.6	101.6	-197186.6	55.9	-249185.4	48.5
այդ թվում՝									
Իսրայել	120747.8	9.8	94597.0	6.8	78.3	874.9	-0.2	-4753.7	0.9
ԱՄՆ	65299.4	5.3	72839.7	5.2	111.5	-19341.6	5.5	-22870.7	4.5
Միացյալ Արաբական Էմիրություններ	13085.8	1.1	10507.0	0.8	80.3	-3333.5	0.9	-5656.0	1.1
Իրան	49967.6	4.1	58312.6	4.2	116.7	-19168.9	5.4	-31252.6	6.1
Բուլղարիա	14749.0	1.2	13797.7	1.0	93.5	-13810.0	3.9	-13572.2	2.6
Թուրքիա	27774.3	2.3	40461.7	2.9	145.7	-25943.4	7.4	-38318.0	7.5
Շվեյցարիա	51846.9	4.2	25510.7	1.8	49.2	-9137.4	2.6	14269.5	-2.8
Ռումինիա	23840.1	1.9	37658.6	2.7	158.0	-23426.0	6.6	-37654.6	7.3
Չինաստան	24368.8	2.0	44644.1	3.2	183.2	-23625.9	6.7	-43923.4	8.6
Բրազիլիա	15014.6	1.2	5465.0	0.4	36.4	-15014.6	4.3	-5465.0	1.1
Ճապոնիա	11712.5	0.9	15804.4	1.1	134.9	-11521.9	3.3	-15625.2	3.0
Պանամա	116.3	0.0	0.0	0.0	0.0	116.3	0.0	0.0	0.0
Հնդկաստան	8820.9	0.7	9281.7	0.7	105.2	-8368.8	2.4	-9061.3	1.8
Կանադա	10813.8	0.9	10506.1	0.8	97.2	-3601.9	1.0	178.5	0.0
Մնացած երկրներ	48477.2	3.9	55047.1	4.0	113.6	-21883.9	6.2	-35480.7	6.9

Արտահանման և ներմուծման ծավալներն ըստ ԱՊՀ և ոչ ԱՊՀ երկրների, 2005 և 2006թթ. հունվար-հունիսին

Արտահանում (մլն. դոլար)

Ներմուծում (մլն.դոլար)

ՀՀ արտաքին առևտուրն ըստ առանձին երկրների

(հազ. դոլար)

	Արտահանում			Ներմուծում					
				ըստ առևտուր անող երկրի			ըստ ապրանքի ծագման երկրի		
	2005թ. հունվար-հունիս	2006թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար-հունիս	2006թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար-հունիս	2006թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	440213.5	437657.0	99.4	793146.7	951206.0	119.9	793146.7	951206.0	119.9
այդ թվում՝									
ԱՊՅ ԵՐԿՐՆԵՐ	84559.9	88638.4	104.8	178554.6	255331.9	143.0	229427.7	309672.7	135.0
այդ թվում՝									
Ռուսաստանի Դաշնություն	49857.5	47121.6	94.5	120490.3	156529.1	129.9	101694.1	133121.3	130.9
Վրաստան	24541.4	27060.1	110.3	17955.2	33061.9	184.1	6570.5	16901.3	257.2
Ուկրաինա	5990.0	8011.2	133.7	30558.6	54349.4	177.9	59091.4	80549.3	136.3
Թուրքմենստան	407.8	986.4	241.9	660.7	52.2	7.9	50231.3	66918.2	133.2
Ղազախստան	1475.9	2408.8	163.2	197.3	888.2	450.2	393.3	875.2	222.5
Բելառուս	821.8	1336.3	162.6	6117.0	8919.2	145.8	6755.4	9647.9	142.8
ԱՊՀ այլ երկրներ	1465.5	1713.9	117.0	2575.5	1531.9	59.5	4691.6	1659.4	35.4
ՈՉ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	355653.7	349018.7	98.1	614592.2	695874.1	113.2	563719.1	641533.3	113.8
այդ թվում՝									
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	210929.5	226394.7	107.3	277298.5	290532.5	104.8	221808.3	269723.9	121.6
այդ թվում՝									
Ավստրիա	1284.2	1925.1	149.9	3801.5	9024.2	237.4	2961.2	8872.7	299.6
Բելգիա	64985.6	57922.5	89.1	89340.7	79273.3	88.7	81486.7	64295.1	78.9
Ֆինլանդիա	578.4	1825.7	315.7	2574.8	2028.9	78.8	2415.8	2087.8	86.4
Ֆրանսիա	806.4	1538.3	190.8	17340.9	16907.7	97.5	15807.2	23781.6	150.4
Գերմանիա	76993.1	74177.3	96.3	39102.3	43294.1	110.7	49088.7	64450.8	131.3
Հունաստան	249.7	340.2	136.2	11433.8	28292.6	247.4	9219.5	24170.2	262.2
Իտալիա	12820.5	14425.2	112.5	18096.2	37144.6	205.3	25655.7	41226.4	160.7
Լյուքսեմբուրգ	569.3	653.8	114.8	17553.3	1608.0	9.2	1442.2	947.6	65.7
Նիդերլանդներ	49478.4	63550.3	128.4	7400.8	11642.1	157.3	4821.1	6459.4	134.0
Սեժ Բրիտանիա	37.8	1616.5	4278.6	50687.7	33272.5	65.6	4989.8	6694.8	134.2
Իսպանիա	1.4	1579.4	115793.8	3234.2	2991.3	92.5	4016.5	4438.5	110.5
Կիպրոս	1140.5	20.9	1.8	4115.1	4135.3	100.5	507.6	447.4	88.1
Չեխիա	20.5	196.3	959.6	2244.2	2286.2	101.9	2245.0	4234.4	188.6
Լեհաստան	2.5	4920.8	2002 աճգ.	1845.6	2463.9	133.5	6494.6	4986.8	76.8
Սլովակիա	1.8	0.0	0.0	1312.0	1823.9	139.0	1435.2	1417.2	98.7
ԵՄ այլ երկրներ	1959.3	1702.3	86.9	7215.3	14343.7	198.8	9221.5	11213.2	121.6
Այլ երկրներ	144724.2	122624.0	84.7	337293.7	405341.6	120.2	341910.8	371809.4	108.7
այդ թվում՝									
Իսրայել	60811.3	44921.6	73.9	59181.7	49377.3	83.4	59936.4	49675.3	82.9
ԱՄՆ	22978.9	24984.5	108.7	51803.4	63253.8	122.1	42320.5	47855.2	113.1
Միացյալ Արաբական Էմիրություններ	4876.1	2425.5	49.7	41773.4	51031.5	122.2	8209.6	8081.5	98.4
Իրան	15399.3	13530.0	87.9	39533.7	54877.2	138.8	34568.3	44782.6	129.5
Բուլղարիա	469.5	112.8	24.0	4861.1	7017.8	144.4	14279.5	13684.9	95.8
Թուրքիա	915.5	1071.8	117.1	24453.2	34870.4	142.6	26858.8	39389.8	146.7
Շվեյցարիա	21354.8	19890.1	93.1	35492.3	37826.5	106.6	30492.1	5620.6	18.4
Ռումինիա	207.1	2.0	1.0	472.5	6436.0	1362.1	23633.0	37656.6	159.3
Չինաստան	371.5	360.4	97.0	8839.1	22350.4	252.9	23997.3	44283.7	184.5
Բրազիլիա	0.0	0.0	~	946.1	1327.7	140.3	15014.6	5465.0	36.4
Ճապոնիա	95.3	89.6	94.0	2080.3	1813.1	87.2	11617.2	15714.8	135.3
Պանամա	116.3	0.0	0.0	31179.8	31875.9	102.2	0.0	0.0	~
Հնդկաստան	226.1	110.2	48.7	5374.7	6319.7	117.6	8594.9	9171.5	106.7
Կանադա	3606.0	5342.3	148.2	1534.7	2990.1	194.8	7207.8	5163.8	71.6
Մնացած երկրներ	13296.7	9783.2	73.6	29767.7	33974.2	114.1	35180.5	45263.9	128.7

ՀՀ արտաքին առևտրի կառուցվածքը

(%)

Երկրի անվանումը	Արտահանում		Ներմուծում			
	2005թ. հունվար- հունիս	2006թ. հունվար- հունիս	ըստ առևտրոր անող երկրի		ըստ ապրանքի ծագման երկրի	
			2005թ. հունվար- հունիս	2006թ. հունվար- հունիս	2005թ. հունվար- հունիս	2006թ. հունվար- հունիս
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
որից՝						
ԱՊՅ ԵՐԿՐՆԵՐ	19.2	20.3	22.5	26.8	28.9	32.6
այդ թվում՝						
Ռուսաստանի Դաշնություն	11.3	10.8	15.2	16.5	12.8	14.0
Վրաստան	5.6	6.2	2.3	3.5	0.8	1.8
Ուկրաինա	1.4	1.8	3.9	5.7	7.5	8.5
Թուրքմենստան	0.1	0.2	0.1	0.0	6.3	7.0
Ղազախստան	0.3	0.6	0.0	0.1	0.0	0.1
Բելառուս	0.2	0.3	0.8	0.9	0.9	1.0
ԱՊՀ այլ երկրներ	0.3	0.4	0.3	0.2	0.6	0.2
ՈՉ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	80.8	79.7	77.5	73.2	71.1	67.4
այդ թվում՝	!	!		!	!	!
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	47.9	51.7	35.0	30.5	28.0	28.4
այդ թվում՝						
Ավստրիա	0.3	0.4	0.5	0.9	0.4	0.9
Բելգիա	14.8	13.2	11.3	8.3	10.3	6.8
Ֆինլանդիա	0.1	0.4	0.3	0.2	0.3	0.2
Ֆրանսիա	0.2	0.4	2.2	1.8	2.0	2.5
Գերմանիա	17.5	16.9	4.9	4.6	6.2	6.8
Հունաստան	0.1	0.1	1.4	3.0	1.2	2.5
Իտալիա	2.9	3.3	2.3	3.9	3.2	4.3
Լյուքսեմբուրգ	0.1	0.1	2.2	0.2	0.2	0.1
Նիդերլանդներ	11.2	14.5	0.9	1.2	0.6	0.7
Մեծ Բրիտանիա	0.0	0.4	6.4	3.5	0.6	0.7
Իսպանիա	0.0	0.4	0.4	0.3	0.5	0.5
Կիպրոս	0.3	0.0	0.5	0.4	0.1	0.0
Չեխիա	0.0	0.0	0.3	0.2	0.3	0.4
Լեհաստան	0.0	1.1	0.2	0.3	0.8	0.5
Սլովակիա	0.0	0.0	0.2	0.2	0.2	0.1
ԵՄ այլ երկրներ	0.4	0.4	0.9	1.5	1.2	1.2
Այլ երկրներ	32.9	28.0	42.5	42.6	43.1	39.1
այդ թվում՝						
Իսրայել	13.8	10.3	7.5	5.2	7.6	5.2
ԱՄՆ	5.2	5.7	6.5	6.6	5.3	5.0
Միաց.Արաբ. Էմիրություններ	1.1	0.6	5.3	5.4	1.0	0.8
Իրան	3.5	3.1	5.0	5.8	4.4	4.7
Բուլղարիա	0.1	0.0	0.6	0.7	1.8	1.4
Թուրքիա	0.2	0.2	3.1	3.7	3.4	4.1
Շվեյցարիա	4.9	4.5	4.5	4.0	3.8	0.6
Ռումինիա	0.0	0.0	0.1	0.7	3.0	4.0
Չինաստան	0.1	0.1	1.1	2.3	3.0	4.7
Բրազիլիա	0.0	0.0	0.1	0.1	1.9	0.6
Ճապոնիա	0.0	0.0	0.3	0.2	1.5	1.7
Պանամա	0.0	0.0	3.9	3.4	0.0	0.0
Հնդկաստան	0.1	0.0	0.7	0.7	1.1	1.0
Կանադա	0.8	1.2	0.2	0.3	0.9	0.5
Մնացած երկրներ	3.0	2.2	3.8	3.6	4.4	4.8

2005-2006թթ. հունվար-հունիսի ՀՀ արտաքին առևտրի մարզային¹ բաշխվածության կառուցվածքը
(ըստ բեռնամաքային հայտարարագրերի տվյալների, առանց ֆիզիկական անձանց կողմից կատարված առևտրի ծավալների)

	Արտահանում				Ներմուծում			
	2005		2006		2005		2006	
	ծավալը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	ծավալը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	ծավալը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	ծավալը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %
Ընդամենը ՀՀ	434724.9	100.0	428537.4	100.0	759843.6	100.0	911997.4	100.0
ք. Երևան	239092.7	55.0	207225.0	48.4	483319.4	63.6	627244.5	68.8
Արագածոտն	795.7	0.2	491.8	0.1	6663.3	0.9	7822.6	0.9
Արարատ	10458.9	2.4	12958.6	3.0	17693.4	2.3	20859.3	2.3
Արմավիր	619.4	0.1	3955.9	0.9	13201.0	1.7	17427.8	1.9
Գեղարքունիք	1796.5	0.4	2974.5	0.7	18879.7	2.5	6259.9	0.7
Լոռի	23876.6	5.5	38801.1	9.1	5198.1	0.7	7856.6	0.9
Կոտայք	132951.7	30.6	118713.0	27.7	164696.8	21.7	144998.9	15.9
Շիրակ	621.6	0.1	1176.3	0.3	8756.0	1.2	21704.1	2.4
Սյունիք	23226.0	5.3	40832.2	9.5	35797.3	4.7	46043.4	5.0
Վայոց ձոր	1038.7	0.2	1013.0	0.2	2719.8	0.4	5850.8	0.6
Տավուշ	247.1	0.1	396.0	0.1	2918.9	0.4	5929.5	0.7

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը²

2006թ. հունվար-հունիսին արտահանման ծավալը 2005թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ նվազել է 0.6%-ով, իսկ ներմուծումն աճել է 19.9%-ով:

2005 և 2006թթ. հունվար-հունիսի արտահանման և ներմուծման ծավալների համեմատական աղյուսակ ըստ ապրանքախմբերի

(հազ. դոլար)

	Արտահանում			Ներմուծում		
	2005թ. հունվար-հունիս	2006թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար-հունիս	2006թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	440213.5	437657.0	99.4	793146.7	951206.0	119.9
<i>այդ թվում՝</i>						
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	2908.3	3002.3	103.2	21071.4	15816.0	75.1
բուսական ծագման արտադրանք	4126.6	6181.5	149.8	44864.3	42285.1	94.3
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	6.8	2236.4	33111.7	12598.9	13507.4	107.2
պատրաստի սննդի արտադրանք	40735.1	36265.8	89.0	65496.2	72553.0	110.8
հանքահումքային արտադրանք	34345.4	57349.6	167.0	112953.4	145510.2	128.8
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	1093.2	2215.4	202.6	55770.0	72470.1	129.9
պլաստմասսա և դրանցից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	2019.7	14307.5	708.4	20312.2	28416.9	139.9
կաշվի հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	578.4	1231.5	212.9	1003.2	1309.4	130.5
փայտ և փայտյա իրեր	715.9	786.8	109.9	4939.2	9623.0	194.8
թուղթ և թղթից իրեր	3815.6	1519.2	39.8	13921.6	20387.9	146.4

¹ Արտաքին առևտրի ծավալների բաշխումն ըստ մարզերի իրականացվել է ըստ կազմակերպությունների գրանցման վայրի:
² Ապրանքների դասակարգումն իրականացվել է ըստ Արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի (ԱՏԳ ԱԱ) բաժինների:

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Արտահանում			Ներմուծում		
	2005թ. հունվար- հունիս	2006թ. հունվար- հունիս	աճի տեմպը, %	2005թ. հունվար- հունիս	2006թ. հունվար- հունիս	աճի տեմ- պը, %
մանածագործական իրեր	16915.9	17772.4	105.1	19774.9	27073.8	136.9
կոշիկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	47.6	139.3	292.8	4666.3	8220.1	176.2
իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	1946.1	3721.0	191.2	13988.7	18081.7	129.3
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	167470.8	138603.0	82.8	190771.3	150075.6	78.7
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	145961.8	132410.6	90.7	35680.3	74297.1	208.2
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	9861.1	9160.6	92.9	83509.6	130008.4	155.7
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	5281.0	6463.0	122.4	66387.3	87623.0	132.0
սարքեր և ապարատներ	2015.6	3758.3	186.5	13629.5	18941.2	139.0
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	236.9	233.6	98.6	8732.6	13885.4	159.0
արվեստի ստեղծագործություններ	131.6	299.5	227.6	3075.6	1120.7	36.4